

BIJLAGE 1

Call voor de ondersteuning van grootschalige renovatieprojecten volgens het ESCO-model in het Gemeenschapsonderwijs

Algemeen kader

Er wordt deze legislatuur een bijkomende inspanning geleverd wat betreft investeringen in schoolinfrastructuur. Van 2020 tot en met 2024 zal voor 3 miljard euro aan nieuwe investeringsbeslissingen genomen worden. Naast deze immense investeringsimpuls wordt ook via alternatieve kanalen gezocht naar bijkomende ondersteuning voor grootschalige renovatieprojecten, bijvoorbeeld volgens het ESCO-model.

Alle publieke overheden kunnen gebruik maken van de dienstverlening en de expertise van het VEB als aankoopcentrale. Het VEB dient ook energieprestatiecontracten met financieringsoplossingen (Energy Performance Contracting of EPC) verder te ontwikkelen in lijn met het charter dat opgemaakt werd met de Vlaamse Confederatie Bouw. Dit vormt de basis om de publieke vraagzijde en de private aanbodzijde met elkaar in verbinding te brengen.

Met de call wordt een grootschalig programma opgestart om duurzame renovatie van gebouwen in het Gemeenschapsonderwijs te realiseren volgens het ESCO-model (Energy Service Company)¹.

Er worden VKF-middelen mede ter beschikking gesteld opdat ook minder rendabele werken aan de gebouwschil kunnen gefinancierd worden, teneinde toe te werken naar de lange termijn doelstelling: klimaatneutrale schoolgebouwen tegen 2050.

Deze VKF-middelen in combinatie met de hefboom van de private ESCO-financiering, geeft de mogelijkheid om gebouwinfrastructuur versneld te verduurzamen.

Tegenover een voorgesteld budget van 7,5 miljoen euro uit het VKF, staat een investering uit het onderwijs (GO!) van 2,5 miljoen euro. Dit komt neer op een totaal subsidiebudget van 10 miljoen euro. Het beheer van de subsidiebudgetmiddelen, gebeurt door het VEB als programmamanager voor zowel de VKF-middelen als de aanvullende middelen van GO!.

Beleidsaccenten

Deze call draag bij aan het uitvoeren van volgende maatregelen uit het definitief Vlaamse Energie- en Klimaatplan 2021-2030 voor de Niet-Residentiële gebouwen:

- 90: Klimaatengagementen Onderwijs

¹ Energy Service Company: een organisatie die integrale energieoplossingen levert aan zijn klanten. Esco's concentreren zich op het verbeteren van de energie-efficiëntie of energiebesparingen in bestaande gebouwen. Typisch voor esco's is het aanbieden van prestatiecontracten, waarbij een contractuele garantie wordt gegeven aan de klant op de geraamde energiebesparing, maar ook comfort of energielevering kunnen gegarandeerd worden via een prestatiecontract.

- 96: Organiseren calls energie-efficiëntieprojecten en aanbieden ontzorgingsaanbod
- 113: Verder ontwikkelen Energy Performance Contracting in lijn met charter dat werd opgemaakt met de Vlaamse Confederatie Bouw

Budgettaire enveloppe en programmamanager

Tegenover een voorgesteld budget van 7,5 miljoen euro uit het VKF, staat een investering uit het onderwijs (GO!) van 2,5 miljoen euro. Dit komt neer op een totaal subsidiebudget van 10 miljoen euro. Het beheer van de subsidiebudgetmiddelen, gebeurt door VEB: zowel de VKF-middelen als de aanvullende middelen van GO!.

De fondsmiddelen kunnen toegekend worden op basis van een uitgevoerd OEPC-facilitatieproject via de aankoopcentrale van het VEB, waarvan het ESCO-project ook voldoet aan de gestelde modaliteiten.

VEB beheert de fondsmiddelen en de toewijzing van de middelen aan deze projecten.

Evenwel willen GO! en het VEB erop toezien dat er geen lock-in effect gecreëerd worden met deze ESCO-projecten en waar noodzakelijk ook minder rendabele werken aan de gebouwschil kunnen gefinancierd worden, teneinde toe te werken naar de lange termijn doelstelling: klimaatneutrale gebouwen tegen 2050.

Voor deze Call heeft GO!-centraal 5 Mio EUR extra middelen gereserveerd, om een extra kapitaalinjectie te voorzien bij de weerhouden projecten. De totale financiële bijdrage van GO! – centraal zal dus niet meer dan 7,5 Mio EUR bedragen, evenveel als de ontvangen VKF-middelen voor dit programma.

VKF-kostenefficiëntie en bereik van de doelgroep

Deze VKF-middelen in combinatie met de hefboom van de private ESCO-financiering, geeft de mogelijkheid om versneld gebouwinfrastructuur te verduurzamen.

Tegenover een voorgesteld budget van 7,5 miljoen euro uit het VKF staat dan een investering uit het onderwijs (GO!) van 2,5 miljoen euro. Dit komt neer op een totaal subsidiebudget van 10 miljoen euro. Aan een subsidiebedrag van 35% van de investeringskosten kunnen deze subsidies bijdragen aan een totale investering van 28.571.428,57 euro in het scholenpatrimonium, waarvan 18.571.428,57 euro gefinancierd wordt door de ESCO.

Binnen een individueel dossier dient aangetoond te worden dat een minimale CO₂-reductie van 45% kan worden gegarandeerd met een subsidiebedrag van 35% van de Capex.

Evenwel willen GO! en het VEB erop toezien dat er geen lock-in effect gecreëerd worden met deze ESCO-projecten en waar noodzakelijk ook minder rendabele werken aan de gebouwschil kunnen gefinancierd worden, teneinde toe te werken naar de lange termijn doelstelling: klimaatneutrale gebouwen tegen 2050.

In samenspraak met VEKA werd beslist, dat extra financiering (VKF-programmafonds alsook aanvullend GO! Infrastructuurmiddelen en Scholengroep infrastructuurmiddelen) kan toegestaan worden. Echter zullen hiervoor wel bijkomende voorwaarden opgelegd worden aan het dossier. De combinatie van betoelaging kan enkel wanneer de genomen gebouwschilmaatregelen in lijn met de totaalvisie om het gebouw CO₂-neutraal te maken tegen 2050. Het gebouw dient hiertoe over een E peil te beschikken, waarbij fossielvrij verwarmen mogelijk wordt op lage temperatuur.

Modaliteiten van de oproep

De modaliteiten voor de oproep werden bepaald door VEKA:

- Scholen kunnen een dossier indienen bij GO! |VEB voor het realiseren van diepgaande energetische renovaties. De procedure en voorwaarden om een project te kunnen indienen als school, worden uitgewerkt in gezamenlijk overleg tussen GO! en VEB.
- Een diepgaande energetische renovatie impliceert een minimale CO2-reductie van 45%.
- Enkel projecten volgens het ESCO-model/in samenwerking met een ESCO komen in aanmerking.
- Projecten hebben een minimale CAPEX van 1 miljoen euro. Verschillende scholen kunnen geclusterd één project indienen.
- De subsidie bedraagt 35% van de CAPEX
- Uiterlijk eind 2025 moet het duidelijk zijn aan welke projecten de middelen zullen worden toegewezen. Met andere woorden moeten op dat moment de middelen 'vastgelegd zijn' in een ESCO-project en ter beschikking gesteld zijn voor uitvoering van de maatregelen aan de ESCO.
- Scholen engageren zich uitdrukkelijk tot een monitoring van hun energieprestaties gedurende minimaal de eerste vijf jaar na de realisatie van de laatste energiebesparende maatregelen. De monitoring gebeurt via het Terra-platform van het Vlaams Energiebedrijf.

Indiening van een projectaanvraag – uiterste indiendatum

De oproep voor de call zal starten in het eerste kwartaal 2022 en wordt afgesloten in het derde kwartaal van 2022.

Uiterlijk eind 2025 moet het duidelijk zijn aan welke projecten de middelen zullen worden toegewezen. Met andere woorden moet op dat moment het OEPF-facilitatieproject afgerond zijn, de middelen 'vastgelegd zijn' in een ESCO-project en ter beschikking gesteld zijn voor uitvoering van de maatregelen aan de ESCO.

Beoordelingscriteria van de oproep

Een zorgvuldige selectie van projecten zal noodzakelijk zijn. Dit om erop toe te zien dat:

- Deze aan de gestelde modaliteiten van de oproep voldoen;
- Er geen lock-in effecten gecreëerd worden richting het behalen van de doelstelling 2050;
- De financiering van het project kan gegarandeerd worden conform de voorwaarden gesteld in de budgettaire enveloppe.

Daarom wordt in de eerste plaats gefocust op gebouwen waarvoor een stookplaatsrenovatie eenvoudig kan worden gecombineerd met een optimalisatie van de gebouwschil.

Dit zijn projecten waar

- Een stookplaatsrenovatie aan de orde is: stookplaats is 30 jaar oud en einde levensduur. Bij vervanging moet deze best fossielvrij zijn om te voldoen aan de ambitie van de Vlaamse overheid om tegen 2045 een klimaatneutraal gebouwpark te hebben. Dit zullen dan eerder gebouwen zijn van de jaren '90.
- De gebouwschil op een eenvoudige wijze kan (na) geïsoleerd worden maar niet noodzakelijk een gehele retrofit (strippen van het gebouw) aan de orde is.

Hiermee wordt op een doordachte manier een aantal werkzaamheden gebundeld. Voor deze gebouwen zal er immers vóór 2050 geen natuurlijk vervangingsmoment meer zijn van de stookplaats. Zo worden alvast geen nieuwe lock-in effecten gecreëerd en volgen deze het gewenste tijdsfad om de doelstelling te bereiken.

Daarnaast worden de projecten beoordeeld op:

- CO2-besparing tijdens de EPC-contractduur/subsidiebedrag
- Vooropgestelde energiebesparing tijdens de EPC-contractduur
- Investeringsvolume (groter scoort beter)

Uitbetaling van de subsidie

De subsidie zal uitbetaald worden door VEB als programmamanager aan de opdrachtgevende entiteit van het desbetreffende ESCO-contract, met name de onderwijsinstelling of scholengroep.

De subsidie wordt uitbetaald nadat het opdracht verbindend document voor uitvoering van de maatregelen met de ESCO is getekend en vóór de schuldvordering van deze uit te voeren werken moet betaald worden aan de ESCO.

Minimale rapporteringsvereisten en opvolging van de projecten

Scholen engageren zich uitdrukkelijk tot een jaarlijkse monitoring van hun energieprestaties gedurende minimaal de eerste vijf jaar na de realisatie van de laatste energiebesparende maatregelen. De monitoring gebeurt via het Terra-platform van het Vlaams Energiebedrijf.

Gezien om vervoegd te worden bij het ministerieel besluit houdende de organisatie van de oproep voor het indienen van projecten voor de call 'Ondersteuning van grootschalige renovatieprojecten volgens het ESCO-model in het Gemeenschapsonderwijs'

Brussel, ... (datum).

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS